ระเบียบคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

ว่าด้วยการกำหนดสาขา คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการคัดเลือก และประโยชน์ตอบแทน ของบุคคลที่มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม

พ.ศ. මඳ්රිල්

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดสาขา คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกบุคคลที่มี ผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม รวมตลอดถึงประโยชน์ตอบแทนซึ่งบุคคลที่มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม จะได้รับจากเงินกองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ว่าด้วยการกำหนดสาขา คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการคัดเลือก และประโยชน์ตอบแทนของบุคคลที่มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม พ.ศ. ๒๕๖๕"

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

"คณะอนุกรรมการ" หมายความว่า คณะอนุกรรมการสรรหาบุคคลที่มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม

"อนุกรรมการ" หมายความว่า อนุกรรมการสรรหาบุคคลที่มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม

"มรดกวัฒนธรรม" หมายความว่า ผลงานสร้างสรรค์ของชนในชาติที่เป็นสมบัติทางวัฒนธรรม อันมีคุณค่า ที่ตกทอดมาจากรุ่นก่อนเป็นประจักษ์พยานของพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ และให้ หมายความรวมถึงสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์ได้สร้างขึ้น และระบบนิเวศซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าไม่สามารถ หาทดแทนได้ เป็นเครื่องหมายที่สะท้อนให้เห็นถึงความสำเร็จของผู้คนในอดีต แสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรม ที่โดดเด่นและเอกลักษณ์ของพื้นที่ มีการสืบทอดมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันและควรค่าแก่การสืบสาน ต่อไปในอนาคต แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ดังต่อไปนี้

- (๑) มรดกวัฒนธรรมที่จับต้องได้ หมายความว่า มรดกทางวัฒนธรรมที่เป็นรูปธรรมซึ่งเป็น สิ่งที่สามารถจับต้องและมองเห็นได้ ได้แก่ โบราณสถาน อนุสาวรีย์ สถาปัตยกรรม อาคารกลุ่มอาคาร ย่านชุมชนท้องถิ่น เมืองเก่า แหล่งประวัติศาสตร์ แหล่งโบราณคดี แหล่งภูมิทัศน์ประวัติศาสตร์ ภูมิทัศน์วัฒนธรรม โบราณวัตถุและผลงานศิลปะแขนงต่าง ๆ เป็นต้น
- (๒) มรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ หมายความว่า มรดกทางวัฒนธรรมที่เป็นนามธรรม ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่สามารถจับต้องหรือแสดงออกมาทางกายภาพได้ ได้แก่ ความรู้ การแสดงออก การประพฤติปฏิบัติ หรือทักษะ ทางวัฒนธรรมที่แสดงออกผ่านบุคคล เครื่องมือ หรือวัตถุ ซึ่งบุคคล

กลุ่มบุคคล หรือชุมชน ยอมรับและรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน และมีการสืบทอดกันมาจากคนรุ่นหนึ่ง ไปยังคนอีกรุ่นหนึ่งโดยอาจมีการปรับเปลี่ยนเพื่อตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมของตน โดยมีลักษณะ อย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (ก) วรรณกรรมพื้นบ้านและภาษา
- (ข) ศิลปะการแสดง
- (ค) แนวปฏิบัติทางสังคม พิธีกรรม ประเพณีและเทศกาล
- (ง) ความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับธรรมชาติและจักรวาล
- (จ) งานช่างฝีมือดั้งเดิม
- (ฉ) การเล่นพื้นบ้าน กีฬาพื้นบ้านและศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัว

"การบริหารจัดการมรดกวัฒนธรรม" หมายความว่า กระบวนการคุ้มครองและการจัด องค์ประกอบที่หลากหลายของมรดกวัฒนธรรมให้ดำรงคุณค่าไว้ เพื่อสร้างความเข้าใจและทำให้เกิด ความตระหนักในความสำคัญทางวัฒนธรรม โดยคำนึงถึงความสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพการณ์ ของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

"กองทุน" หมายความว่า กองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม

"อธิบดี" หมายความว่า อธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม

- ข้อ ๔ บุคคลที่มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรมต้องเป็นผู้มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรมในสาขาใด สาขาหนึ่ง ดังต่อไปนี้
 - (๑) สาขาทัศนศิลป์
 - (๒) สาขาศิลปะการแสดง
 - (๓) สาขาวรรณศิลป์ วรรณกรรมพื้นบ้านและภาษา
 - (๔) สาขาแนวปฏิบัติทางสังคม พิธีกรรม ประเพณีและเทศกาล
 - (๕) สาขาความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับธรรมชาติและจักรวาล
 - (๖) สาขางานช่างฝีมือดั้งเดิม
 - (๗) สาขาการเล่นพื้นบ้าน กีฬาพื้นบ้านและศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัว
 - (๘) สาขาการบริหารจัดการมรดกวัฒนธรรม
 - ข้อ ๕ บุคคลที่มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้
 - (๑) มีสัญชาติไทย
 - (๒) มีชีวิตอยู่ในวันประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติ
- (๓) มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่จะผดุงและพัฒนางานทางวัฒนธรรม และมีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรมในสาขาใดสาขาหนึ่งตามข้อ ๔ เป็นที่ประจักษ์และเป็นที่ยอมรับในสังคม
 - (๔) มีคุณธรรม จริยธรรม และเป็นผู้ที่ทุ่มเทและเสียสละในการปฏิบัติงานตามหน้าที่
 - (๕) สมควรได้รับการประกาศยกย่องเป็นต้นแบบทางวัฒนธรรม

- (๖) ไม่มีความประพฤติเสื่อมเสีย
- ข้อ ๖ บุคคลที่มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรมพึงมีบทบาทในเรื่อง ดังต่อไปนี้
- (๑) วิจัย พัฒนา ฟื้นฟู อนุรักษ์ ให้การศึกษา ส่งเสริม และเผยแพร่ผลงานศิลปะและ วัฒนธรรม
 - (๒) ให้คำแนะนำและคำปรึกษาทางศิลปะและวัฒนธรรมแก่กระทรวงวัฒนธรรม
- ข้อ ๗ ให้คณะกรรมการกำหนดจำนวนของบุคคลที่มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรมที่จะประกาศ ยกย่องเชิดชูเกียรติในแต่ละปี โดยต้องคำนึงถึงฐานะทางการเงินของกองทุนเป็นสำคัญ
- ข้อ ๘ ให้มีคณะอนุกรรมการจำนวนไม่เกินเก้าคน ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจากรายชื่อ ที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรมเสนอ ประกอบด้วย
- (๑) ข้าราชการพลเรือนสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กรมศิลปากร กรมการศาสนา หรือสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย กระทรวงวัฒนธรรม ซึ่งดำรงตำแหน่งประเภทบริหาร ประเภทอำนวยการ หรือประเภทวิชาการตั้งแต่ระดับเชี่ยวชาญขึ้นไป และมีความรู้ความสามารถด้านวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับมรดกวัฒนธรรม หรือการบริหารจัดการมรดก วัฒนธรรม จำนวนไม่เกินสามคน
- (๒) ผู้มีความรู้ความสามารถด้านวัฒนธรรม จำนวนห้าคนในสาขาตามข้อ ๔ (๑) (๒) (๖) (๗) และ (๘) สาขาละหนึ่งคน
- (๓) ผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านวัฒนธรรมในสาขาตามข้อ ๔ (๓) (๔) หรือ (๕) จำนวนหนึ่งคน

ให้คณะอนุกรรมการเลือกอนุกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานอนุกรรมการ

ให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสังกัดกรมส่งเสริมวัฒนธรรมเป็นเลขานุการและ ผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๙ อนุกรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

ข้อ ๑๐ การประชุมคณะอนุกรรมการต้องมือนุกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของ จำนวนอนุกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในกรณีที่ประธานอนุกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้อนุกรรมการ ที่มาประชุมเลือกอนุกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก อนุกรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งเสียง ในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๑๑ ให้เลขานุการรวบรวม กลั่นกรอง ตรวจสอบ และจัดทำบัญชีข้อมูลรายชื่อบุคคล ที่มีคุณสมบัติตามข้อ ๕ โดยแสดงประวัติส่วนบุคคล การศึกษา การทำงาน ผลงานอันแสดงถึงความรู้

ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านวัฒนธรรมอันเป็นที่ประจักษ์ พร้อมทั้งรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง เสนอต่อคณะอนุกรรมการ

ข้อ ๑๒ ให้คณะอนุกรรมการพิจารณารายชื่อบุคคลตามข้อ ๑๑ ที่มีความเหมาะสมและ สมควรได้รับการประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นบุคคลที่มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม และเสนอรายชื่อ ต่อคณะกรรมการ

อนุกรรมการไม่มีสิทธิได้รับการเสนอชื่อเป็นบุคคลที่มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม

ข้อ ๑๓ เมื่อคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกบุคคลที่สมควรประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติ เป็นบุคคลที่มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรมแล้ว ให้กรมส่งเสริมวัฒนธรรมประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ข้อ ๑๔ บุคคลที่มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม พ้นจากการเป็นบุคคลที่มีผลงานดีเด่น ทางวัฒนธรรมเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติตามข้อ ๕
- (๔) เมื่อได้ประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติผู้ใดเป็นบุคคลที่มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรมแล้ว หากปรากฏว่าบุคคลที่มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรมผู้นั้น ไม่สามารถดำรงบทบาทตามข้อ ๖ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ คณะกรรมการโดยมติด้วยคะแนนเสียงอย่างน้อยสองในสามของจำนวนกรรมการ ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ อาจยกเลิกการยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคลที่มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรมได้
- ข้อ ๑๕ บุคคลที่มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรมมีสิทธิได้รับประโยชน์ตอบแทนจากกองทุน ดังต่อไปนี้
 - (๑) เงินช่วยเหลือเมื่อประสบสาธารณภัยตามจำนวนที่เสียหายจริง แต่ไม่เกินครั้งละสามหมื่นบาท
- (๒) ค่าของเยี่ยมในยามเจ็บป่วยหรือในโอกาสสำคัญตามจำนวนที่จ่ายจริง แต่ไม่เกินครั้งละ สองพันบาท
- (๓) ค่าเบี้ยประกันอุบัติเหตุในการเดินทางไปเผยแพร่ผลงานหรือไปร่วมงานทางด้านวัฒนธรรม ที่ได้รับเชิญจากกรมส่งเสริมวัฒนธรรมตามจำนวนที่จ่ายจริง ภายในวงเงินเอาประกันรายละไม่เกิน สามแสนบาท
- (๔) เงินช่วยเหลือแก่ทายาทของบุคคลที่มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรมเพื่อร่วมบำเพ็ญกุศลศพ รายละหนึ่งหมื่นบาท
 - (๕) ค่าเครื่องเคารพศพตามประเพณีที่เหมาะสมตามจำนวนที่จ่ายจริง รายละไม่เกินสองพันบาท
- (๖) เงินช่วยเหลือเพื่อจัดทำหนังสือที่ระลึกเผยแพร่ผลงานของบุคคลที่มีผลงานดีเด่น ทางวัฒนธรรมเมื่อเสียชีวิตตามจำนวนที่จ่ายจริง รายละไม่เกินแปดหมื่นบาท

ข้อ ๑๖ ให้ผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรมตามพระราชบัญญัติสำนักงานคณะกรรมการ วัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๒ และได้รับการช่วยเหลือในด้านสวัสดิการและความเป็นอยู่ตาม ระเบียบคณะกรรมการกองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรมว่าด้วยการจัดสวัสดิการศิลปินและผู้มีผลงานดีเด่น ทางวัฒนธรรม พ.ศ. ๒๕๕๒ อยู่ในวันก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ เป็นบุคคลที่มีผลงานดีเด่น ทางวัฒนธรรมตามระเบียบนี้ และได้รับประโยชน์ตอบแทนตามระเบียบนี้

ข้อ ๑๗ ให้ผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรมซึ่งมีสิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลตามระเบียบ คณะกรรมการกองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรมว่าด้วยการจัดสวัสดิการศิลปินและผู้มีผลงานดีเด่น ทางวัฒนธรรม พ.ศ. ๒๕๕๒ อยู่ก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ได้รับสิทธิต่อไปจนกว่าจะยกเลิกการยกย่อง เชิดชูเกียรติเป็นบุคคลที่มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรมตามระเบียบนี้

ข้อ ๑๘ ให้คณะกรรมการมีอำนาจในการวินิจฉัยชี้ขาดในการปฏิบัติตามระเบียบนี้ และคำวินิจฉัย ของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

ข้อ ๑๙ ให้อธิบดีรักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๕ วิษณุ เครื่องาม รองนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ